Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0024

Leedu avalik-õigusliku ringhäälingu ülevõtmise katse ja Leedus demokraatiat ähvardav oht

Euroopa Parlamendi 22. jaanuari 2026. aasta resolutsioon Leedu avalik-õigusliku ringhäälingu ülevõtmise katse ja Leedus demokraatiat ähvardava ohu kohta (2026/2568(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 2 ja 7,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 114 ja 258,

– võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 11,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1083, millega luuakse siseturul meediateenuste ühine raamistik ja muudetakse direktiivi 2010/13/EL[1] (Euroopa meediavabaduse määrus), eriti selle artikleid 5 ja 21,

– võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikat meediavabaduse kohta,

– võttes arvesse protokolli nr 29 liikmesriikide avalik-õigusliku ringhäälingu kohta[2],

– võttes arvesse Leedu Vabariigi konstitutsioonikohtu praktikat riikliku avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni põhiseadusliku staatuse ja sõltumatuse kohta, eelkõige konstitutsioonikohtu 21. detsembri 2006. aasta, 16. mai 2019. aasta ja 3. novembri 2020. aasta otsuseid,

– võttes arvesse Euroopa Nõukogu komisjoni „Demokraatia õiguse kaudu“ (Veneetsia komisjon) ajakohastatud õigusriigi

---

1 ELT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

2 ELT C 326, 26.10.2012, lk 312, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/pro_29/oj.

kontrollnimekirja ja Euroopa Liidu õigusriigi tagamise vahendeid,

– võttes arvesse hiljutisi seadusandlikke muudatusi Leedus, mis mõjutavad riikliku avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamismudelit ja mille eesmärk on lihtsustada selle peadirektori ametist vabastamise menetlust,

– võttes arvesse komisjoni iga-aastaseid õigusriigi aruandeid ja eriti 2025. aasta aruannet õigusriigi kohta, eelkõige peatükki õigusriigi olukorra kohta Leedus (SWD(2025)0915),

– võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et vaba, sõltumatu ja pluralistlik meedia on üks demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste kaitse peamisi tugisambaid ELis; arvestades, et riiklike avalik-õiguslike ringhäälingute nõrgenemine õõnestab meediavabaduse standardeid ajal, mil üha enam levib desinformatsioon, välissekkumine ja poliitiline polariseerumine;

B. arvestades, et avalik-õiguslikel meediateenuse osutajatel on sõltumatule teabele ligipääsu tagamisel, mitmekesisuse kaitsel, võimulolijate tegevuse uurimisel ja riigiasutuste vastutusele võtmisel, desinformatsiooni tõkestamisel ja teadliku demokraatliku osaluse võimaldamisel tähtis roll; arvestades, et neid ülesandeid saab tulemuslikult täita ainult siis, kui avalik-õigusliku ringhäälingu institutsiooniline ja toimetuslik sõltumatus on täielikult tagatud;

C. arvestades, et avalik-õiguslikke meediateenuse osutajaid mõjutavad reformid tuleks ellu viia läbipaistval ja kaasaval viisil, konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas ajakirjanike, kodanikuühiskonna ja meediaekspertidega, ning kooskõlas ELi õigusega;

D. arvestades, et avalik-õiguslikel meediateenuse osutajatel on meediateenuste siseturul eriline roll, kuna nad tagavad, et kodanikel ja ettevõtjatel on ligipääs mitmekesisele sisupakkumisele, sealhulgas kvaliteetsele teabele ning erapooletule ja tasakaalustatud meediakajastusele, ning seetõttu on nende tähtis ülesanne kaitsta väljendus- ja teabevabaduse põhiõigust, mis võimaldab inimestel otsida ja saada mitmekesist teavet, ning edendada demokraatia, kultuurilise mitmekesisuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse väärtusi;

E. arvestades, et avalik-õiguslike meediateenuse osutajate sõltumatuks toimimiseks on vaja tugevaid õiguslikke riikliku tasandi kaitsemeetmeid, et kaitsta nende teenuseosutajate toimetuslikku ja institutsioonilist sõltumatust ning tagada mitmekesise teabe ja mitmesuguste arvamuste erapooletu esitamine; arvestades, et Euroopa meediavabaduse määruse artikli 3 kohaselt peavad liikmesriigid austama kodanike õigust saada vaba ja demokraatliku arutelu huvides ligipääs mitmekesisele toimetuslikult sõltumatule

meediasisule; arvestades, et Euroopa meediavabaduse määruse artiklis 5 täpsustatakse neid põhimõtteid, kehtestades siduvad kaitsemeetmed, millega tagatakse avalik-õiguslike meediateenuse osutajate juhi või juhatuse liikmete ametisse nimetamiseks ja ametist vabastamiseks läbipaistvad ja objektiivsed menetlused, sealhulgas sätted, millega tagatakse, et ennetähtaegne ametist vabastamine on erandlik, nõuetekohaselt põhjendatud, eelneva teatamisega ja kohtulikult kontrollitav; arvestades, et Euroopa meediavabaduse määruse artikli 5 lõikega 3 kohustatakse liikmesriike tagama, et avalik-õiguslike meediateenuse osutajate rahastamismenetlused põhinevad läbipaistvatel ja objektiivsetel kriteeriumidel, mis on eelnevalt kindlaks määratud, tagades piisavad, kestlikud ja prognoositavad rahalised vahendid, mis on kooskõlas nende avaliku teenuse osutamise ülesandega, ning kaitstes nende toimetuslikku sõltumatust; arvestades, et Euroopa meediavabaduse määruse artikli 21 kohaselt peavad kõik riigi võetud seadusandlikud, regulatiivsed või haldusmeetmed, mis võivad mõjutada meedia mitmekesisust või toimetuslikku sõltumatust, olema nõuetekohaselt põhjendatud ja proportsionaalsed;

F. arvestades, et komisjoni president rõhutas oma 2025. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus, et traditsioonilise ja sõltumatu meedia allakäik mõnes ELi osas on tekitanud nn uudistekõrbeid, milles õitseb desinformatsioon, kujutades endast tõsist ohtu demokraatiale; arvestades, et ta rõhutas, et sõltumatu meedia on oluline võimulolijate vastutusele võtmiseks ja korruptsiooni ennetamiseks ning sõltumatu meedia kaaperdamine on sageli autoritaarsetes tegevuskavades esimene samm, mis võimaldab demokraatia taandarengut ja korruptsiooni ilma avaliku kontrollita;

G. arvestades, et mitme liikmesriigi ja kogu maailma kogemused näitavad, et katsed avalik-õiguslikku meediat kaaperdada võivad olla esimene samm demokraatia ulatuslikuma taandarengu suunas;

H. arvestades, et Leedu Vabariigi põhiseaduse kohaselt on riiklikule avalik-õiguslikule ringhäälingule antud avalikes huvides eriülesanne tagada ühiskonna nõuetekohane teavitamine riigi tasandil viisil, mis edendab põhiseaduslikke ja ühiseid inimväärtusi; arvestades, et Leedu Vabariigi põhiseaduse kohaselt peab riikliku avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni tegevus selle põhiseadusliku ülesande täitmisel põhinema pluralistliku demokraatia, objektiivsuse, erapooletuse ning inimväärikuse ja põhiõiguste, sealhulgas veendumus- ja väljendusvabaduse austamise põhimõtetel;

I. arvestades, et Leedu Vabariigi konstitutsioonikohus on rõhutanud, et riikliku avalik-õigusliku ringhäälingu põhiseaduslik ülesanne eeldab selle sõltumatust ja mis tahes kontrollimudel peab olema kooskõlas ringhäälinguorganisatsiooni sõltumatusega ega tohi endast kujutada tsensuuri või poliitilist sekkumist;

J. arvestades, et pärast Leedu 2024. aasta parlamendivalimisi moodustati valitsuskoalitsioon, kuhu kuulub paremäärmuslik populistlik erakond Nemunase Koidik; arvestades, et 25. aprillil 2024. aastal otsustas Leedu Vabariigi konstitutsioonikohus, et selle erakonna juht on antisemiitlike ja vaenu õhutavate avaldustega jõhkralt rikkunud põhiseadust ning põhiseaduslikku vannet; arvestades, et neid järeldusi kinnitas hiljem esimese astme kohus; arvestades, et ei valitsuskoalitsioon ega ka erakond Nemunase Koidik ei ole neist tegudest distantseerunud; arvestades, et erakonna Nemunase Koidik juhil on valitsevas enamuses endiselt oluline roll ning ta jätkab aktiivselt kampaaniategevust Leedu riigiraadio ja -televisiooni (LRT) vastu;

K. arvestades, et Leedu praeguse valitsuskoalitsiooni peaminister oli sunnitud 2025. aasta juulis tagasi astuma seoses uuriva ajakirjanduse järelduste, sealhulgas LRT kajastustega, mis tekitasid tõsist muret tema väidetava osalemise pärast korruptiivses tegevuses; arvestades, et 2025. aasta lõpus vallandasid LRT rahastamist ja juhtimist mõjutavad seadusandlikud algatused nii riigis kui ka rahvusvahelisel tasandil mure meediavabaduse ja institutsioonilise sõltumatuse pärast;

L. arvestades, et valitseva parlamendienamuse liikmete algatusel tehti Leedu Riigikontrollile ülesandeks viia läbi LRT põhjalik tulemusaudit, milles hinnatakse selle tegevust aastatel 2021–2024 säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse seisukohast; arvestades, et riigikontroll leidis oma järeldustes, et suurem osa LRT strateegilistest ja tegevuslikest tulemusnäitajatest saavutati vähemalt 90 % tasemel, et LRT rahaliste vahendite kavandamine ja kasutamine oli põhjendatud ja läbipaistev ning käsitlemist vajasid mõned aspektid, näiteks riigihanked ja töötajate töölevõtmise menetlused; arvestades, et audit sisaldas soovitusi, mille eesmärk oli siseprotsesse veelgi parandada, ning selles ei soovitatud muuta LRT rahastamismudelit, juhtimisstruktuuri ega juhtimist, samuti ei palutud sellega seoses poliitilist ega institutsioonilist sekkumist; arvestades, et pärast neid riigikontrolli järeldusi jätkus meetmete võtmine, sealhulgas kattuvad kontrollid, teistele riigiasutustele esitatud taotlused kontrollida LRT tegevust ning korduvad avalikud rünnakud LRT juhtkonna vastu; arvestades, et mõned meedia- ja ajakirjanike organisatsioonid on hoiatanud, et auditi tulemusi on avalikult väärkajastatud ja poliitilises arutelus valikuliselt kasutatud; arvestades, et ei auditis esitatud soovituste ega muude argumentidega ei saa õigustada Leedu põhiseaduse ja Euroopa meediavabaduse määrusega vastuolus olevaid seadusandlikke meetmeid;

M. arvestades, et 27. novembril 2025 võttis Leedu Seim vastu Leedu riikliku raadio- ja televisiooniseaduse muudatused, millega külmutati aastateks 2026–2028 ette nähtud LRT eelarve 2025. aasta (st 79,6 miljoni euro) tasemel ja vähendati selle tulevast osa maksutuludest, mille tulemuseks on avaliku sektori rahastamise struktuurne ja

pikaajaline vähenemine; arvestades, et need muudatused esitati napilt enne vastuvõtmist ja võeti vastu vahetult enne uue eelarveaasta algust ja ilma piisava aruteluta, mis tekitab meediavabaduse sidusrühmades tõsist muret õiguskindluse, õiguspäraste ootuste ja õigusriigile omase *vacatio legis*'e põhimõtte järgimise pärast;

N. arvestades, et seejärel esitati seaduseelnõud, millega vähendati kaitsemeetmeid, mis käsitlevad seda, kuidas LRT nõukogu võib LRT peadirektori ennetähtaegselt ametist vabastada, kusjuures kaks kolmandikku LRT nõukogu liikmetest (kaheksa liiget 12st) nimetavad ametisse poliitilised võimuorganid, nimelt president ja Seim, kellest kumbki nimetab neli liiget; arvestades, et nende seaduseelnõudega tehakse ettepanek asendada peadirektori ametist vabastamiseks vajalik kvalifitseeritud häälteenamus lihthäälteenamusega, kaotada avaliku huvi põhjendamise nõue ja võtta LRT nõukogus kasutusele salajane hääletamine;

O. arvestades, et need seadusandlikud algatused esitati ja neid menetleti kiirendatud menetluste korras, kuigi puudusid objektiivselt põhjendatud erandlikud asjaolud, ning seeläbi kahandati läbipaistvust, kaasatust ning sidusrühmade ja kodanikuühiskonna sisulist osalemist, ning need ei vasta ELi ja põhiseaduslikele vastutustundliku valitsemise standarditele; arvestades, et Euroopa Nõukogu, Euroopa Ringhäälingute Liit, rahvusvahelised ajakirjanike organisatsioonid, Leedu Seimi õigusosakond, UNESCO Leedu komisjon ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) meediavabaduse esindaja on kõik hoiatanud, et need meetmed suurendavad märkimisväärselt LRT haavatavust poliitilise surve suhtes; arvestades, et Leedu Vabariigi eriuurimisteenistus – riiklik korruptsioonivastane asutus – tuvastas kavandatavate seadusandlike muudatuste hindamisel korruptsiooniga seotud riskid ja jõudis järeldusele, et salajase hääletamise kehtestamine LRT peadirektori ametist vabastamiseks võib olla demokraatliku valitsemistava ja õigusriigi aluseks olevate läbipaistvuse, avatuse ja avaliku vastutuse põhimõtetega vastuolus;

P. arvestades, et kavandatud muudatused näivad olevat suunatud LRT ametisoleva peadirektori vastu, nagu näitavad seadusandliku protsessi käigus tehtud avalikud seisukohavõtud, milles väljendati rahulolematust tema tööga ja selget kavatsust teha võimalikuks tema ametist tagandamine; arvestades, et konkreetse isiku vastu suunatud (*ad personam*) õigusaktid ei ole kooskõlas õigusriigi põhimõtetega, sealhulgas õiguskindluse ja seaduste üldisuse põhimõttega ning võimu meelevaldse kasutamise keeluga;

Q. arvestades, et LRT töötajad alustasid 9. detsembril 2025 streiki, et protestida muudatuste vastu, mis nende sõnul hävitaksid LRT sõltumatust kaitsvad kaitsemeetmed; arvestades, et LRT ülevõtmise katsed vallandasid meeleavalduste laine ning 9. detsembril ja 16.–

18. detsembril 2025 avaldasid Vilniuses meelt kümned tuhanded inimesed ning rohkem kui 140 000 kodanikku allkirjastas seadusandlike algatuste vastu avaliku petitsiooni, väljendades sellega laialdast ühiskondlikku muret meediavabaduse ja demokraatlike standardite pärast Leedus;

R. arvestades, et Euroopa Parlamendil on kohustus olla solidaarne kodanikuühiskonnaga ja kaitsta demokraatlikke väärtusi, sealhulgas väljendus-, meedia- ja kogunemisvabadust, ning tegutseda otsustavalt, kui ELis tekivad süsteemsed ohud demokraatiale, õigusriigile ja meediavabadusele;

S. arvestades, et pärast seadusandlike algatuste kiirendatud menetlemise peatamist loodi LRT juhtimismudeli uurimiseks parlamendi töörühm; arvestades, et kutseliste ajakirjanike ühendus ja LRT ajakirjanike algatusrühm on keeldunud osalemast, viidates dialoogi puudumisele, valikulisele kutsumisele ja avaldustele, mis viitavad sellele, et varem vaidlustatud muudatusettepanekud vaadatakse uuesti läbi; arvestades, et need organisatsioonid on hoiatanud, et kõnealune protsess võib konsultatsioonide varjus seadustada poliitilise sekkumise ning võimaldada uusi katseid kehtestada kaudset tsensuuri ja nõrgendada toimetuste sõltumatuse kaitsemeetmeid;

T. arvestades, et seoses käimasolevate seadusandlike algatustega, mis mõjutavad LRT juhtimist, kritiseeriti LRT eetriaja ja ressursside kasutamist ajakirjanike protestitegevuseks väljendusvabaduse kaitsel, sealhulgas vaikuseminutite edastamiseks; arvestades, et sellised avaldused võivad suurendada poliitilist survet ja pärssida toimetuslikku sõltumatust;

U. arvestades, et Euroopa Nõukogu ajakirjanike turvalisuse platvormi andmetel on Leedus juba üks madalamaid SKP-l põhinevaid avalik-õigusliku meedia rahastamise tasemeid ELis ning LRT on hoiatanud, et pikaajalised rahalised piirangud takistaksid tema kui riigi peamise kriisi- ja hädaolukordade sideallika seadusjärgset rolli, sealhulgas LRT suutlikkust jätkata riiklike hädaolukordade ajal ringhäälinguteenuse osutamist;

V. arvestades, et komisjon esitas oma 2025. aasta õigusriigi olukorda käsitlevas aruandes Leedule riigipõhised soovitused, milles nõutakse jätkuvaid jõupingutusi avalik-õigusliku meedia sõltumatuse, stabiilse rahastamise ja läbipaistva juhtimise tugevdamiseks, sealhulgas kaitsemeetmeid poliitilise mõju vastu ametisse nimetamise ja ametist vabastamise menetlustes;

W. arvestades, et LRT palus Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjonil esitada kavandatud muudatusettepanekute kohta kiireloomulise arvamuse; arvestades, et Veneetsia komisjon on otsustanud koostada asjaomaste seadusandlike muudatuste kohta kiireloomulise

arvamuse, rõhutades olukorra tõsidust; arvestades, et Veneetsia komisjon külastas 19. ja 20. jaanuaril Leedut, et olukorda hinnata;

1. tunnustab ja hindab avalik-õigusliku meedia, eelkõige riiklike avalik-õiguslike meediateenuste osutajate olulist rolli Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtuste kaitsmisel ja edendamisel ning desinformatsiooni, propaganda ja muude infoga manipuleerimise vormide tõrjumisel, kaitstes seeläbi pluralistlikku ja vastupanuvõimelist demokraatiat; rõhutab, et sõltumatu ja usaldusväärne meedia on demokraatliku aruandekohustuse jaoks hädavajalik, kuna see võimaldab kodanikel kontrollida võimulolijaid ning avastada korruptsiooni ja ametiseisundi kuritarvitamist; rõhutab, et sõltumatu meedia ökosüsteemide nõrgestamine nõrgendab märkimisväärselt demokraatlikku vastutust, hõlbustab desinformatsiooni ja korruptsiooni levikut ning õõnestab kodanike suutlikkust võimulolijaid vastutusele võtta;

2. märgib, et katsed ühiskonda polariseerida, nõrgendada usaldust demokraatlike institutsioonide vastu ja õõnestada sõltumatu meedia ökosüsteeme teenivad Venemaa Föderatsiooni ja teiste vaenulike jõudude eesmärke ELi ja selle liikmesriikide vastu peetavas hübriidsõjas, mille eesmärk on õõnestada demokraatia vastupanuvõimet; rõhutab, et tugev ja sõltumatu avalik-õiguslik ringhääling on peamine kaitseliin sellise vaenuliku sekkumise vastu;

3. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tunnustama uurivat ajakirjandust demokraatia vastupanuvõime põhikomponendina ning tagama, et avalik-õiguslik meedia oleks struktuurselt ja rahaliselt võimeline toetama uurivat ajakirjandust, sealhulgas pikaajalisi ja ressursimahukaid uurimisi, ning et seaduslikult oma ametikohustusi täitvad ajakirjanikud oleksid mis tahes otsese või kaudse poliitilise survestamise, hirmutamise või kättemaksu eest kaitstud;

4. väljendab täielikku solidaarsust Leedu ajakirjanike, LRT ja kodanikuühiskonna osalejatega, kes kaitsevad meediavabadust, sealhulgas LRT institutsioonilist ja toimetuslikku sõltumatust;

5. mõistab hukka kõik katsed õõnestada LRT sõltumatust, sealhulgas seadusandlikud ja haldusmeetmed ning poliitilise surve, mille eesmärk on saavutada LRT üle poliitiline kontroll;

6. on seisukohal, et LRT rahastamise külmutamine ja vähendamine, milleks puudub objektiivne majanduslik vajadus, kujutab endast poliitilist survet, mis on vastuolus põhiseaduslike tagatiste ja Euroopa meediavabaduse määruse artikli 5 lõikega 3;

7. on seisukohal, et kavandatud muudatused, mille eesmärk on vähendada LRT peadirektori ennetähtaegse ametist vabastamise kaitsemeetmeid, võivad võimaldada meelevaldset poliitilist sekkumist ning on vastuolus nii põhiseaduslike tagatiste kui ka avalik-õigusliku meedia sõltumatust käsitlevate ELi normidega, sealhulgas Euroopa

meediavabaduse määruse artikli 5 lõikega 2;

8. mõistab teravalt hukka kõik *ad personam* õigusaktid ja tuletab meelde, et seadused, mis on suunatud konkreetsete isikute vastu nende sõltumatu ametialase tegevuse tõttu, on pluralistliku demokraatia ja õigusriigi põhimõtetega vastuolus;

9. rõhutab, et kiirendatud seadusandlike menetluste kasutamisel nende muudatuste tegemiseks puuduvad objektiivsed ja põhiseadusega põhjendatud põhjused, see ei taga läbipaistvust ning peamiste sidusrühmade ja kodanikuühiskonna kaasatust ja sisulist osalemist ega vasta õigusriigi põhimõttele ja Euroopa seadusandlusprotsessi parimatele tavadele omase läbipaistva, aruandekohustusliku, kaasava ja demokraatliku seadusandliku menetluse nõuetele;

10. nõuab tungivalt, et Seim lükkaks tagasi menetluses olevad muudatusettepanekud, millega alandatakse LRT peadirektori ametist vabastamise künnist, kaotatakse nõue, et ametist vabastamise otsus peab olema tehtud objektiivsetel avaliku huvi kaalutlustel ja kehtestatakse salajased hääletused, ning tagaks, et kõik seadusandlikud muudatused võetakse vastu alles pärast seda, kui Veneetsia komisjon on esitanud oma arvamuse, ja austaks Euroopa meediavabaduse määrust ning Veneetsia komisjoni ja OSCE meediavabaduse esindaja soovitusi;

11. kutsub Seimi ja Leedu valitsust üles minimeerima LRT nõukogu moodustamisel poliitilist mõju, sealhulgas vähendades poliitiliste organite poolt ametisse nimetatavate isikute arvu ja kehtestades nõukogu liikmetele piisavad ametialased nõuded; kutsub lisaks Seimi ja Leedu valitsust üles hoiduma vastu võtmast ja tunnistama kehtetuks juba vastu võetud seadusandlikke meetmeid ja eelarveraamistikke, millega kahjustatakse LRT sõltumatust, eelkõige need, millega rikutakse Euroopa meediavabaduse määruse artiklit 5, mis käsitleb avalik-õigusliku meedia juhtkonna kaitset poliitilise vallandamise eest ja avalik-õigusliku ringhäälingu stabiilse rahastamise tagamist, ning tagama LRT stabiilse, prognoositava ja piisava rahastamise kooskõlas Euroopa meediavabaduse määruse nõuetega;

12. nõuab, et komisjon jälgiks meediavabaduse ja avalik-õigusliku meedia sõltumatusega seotud arengut Leedus, hindaks vastuvõetud ja kavandatud muudatuste vastavust Euroopa meediavabaduse määrusele ja õigusriigi põhimõttele, teavitaks sellest Leedu ametiasutusi ning kasutaks nõuete rikkumise korral kõiki vahendeid, sealhulgas rikkumismenetlusi ja ELi õigusriigi tagamise vahendeid;

13. kutsub Leedu ametiasutusi üles tugevdama avalik-õigusliku meedia juhtimise ja rahastamise teemal ulatuslikke ja läbipaistvaid konsultatsioone kodanikuühiskonna, meediatöötajate ja Euroopa institutsioonidega; kutsub erakondi üles LRT seaduse kavandatud

muudatusi hoolikalt kaaluma ja tagama, et kõigi tulevaste seadusandlike muudatuste asjus toimub avalik konsultatsioon, võttes sealhulgas arvesse riigisiseste ja rahvusvaheliste ajakirjanike, meediavabaduse organisatsioonide ning LRT juhtkonna märkusi;

14. tuletab meelde, et teiste liikmesriikide ja kogu maailma kogemused näitavad, et katsed avalik-õiguslikku meediat kaaperdada on sageli demokraatia laiema taandarengu esimene etapp, mis toob kaasa meediavabaduse, kohtusüsteemi sõltumatuse ja valimiste usaldusväärsuse vähenemise; märgib suure murega, et paremäärmuslikud osalejad, kes püüavad sõltumatut ajakirjandust ning demokraatlikku kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi nõrgestada, panevad kogu Euroopas avalik-õigusliku meedia ja avalik-õigusliku ringhäälingu vastu toime üha enam poliitilisi ja ideoloogilisi rünnakuid, laimukampaaniaid, hirmutamist ning toimetuste sõltumatuse ja stabiilse rahastamise õõnestamise katseid;

15. tuletab meelde avalik-õigusliku ringhäälingu olulist rolli meedia pluralismi säilitamisel, nagu tunnistatakse aluslepingute protokollis (nr 29); kutsub liikmesriike üles tagama piisavad rahalised ja tehnilised vahendid avalik-õigusliku ringhäälingu ühiskondliku funktsiooni täitmiseks ja avalike huvide teenimiseks; kutsub lisaks liikmesriike üles tagama avalik-õigusliku ringhäälingu toimetusliku sõltumatuse, kaitstes seda selgelt määratletud õigusraamistike kaudu igasuguse valitsuse, poliitilise või ärilise sekkumise eest, tagades samal ajal, et kõigi ringhäälingu ja telekommunikatsiooni valdkonnas volitusi täitvate avalik-õiguslike asutuste ja üksuste juhtimine on täielikult iseseisev ja sõltumatu;

16. rõhutab, et avalik-õigusliku meedia sõltumatuse kaitsmine on Euroopa ühine vastutus ning ELi kui demokraatial, õigusriigil ja põhiõigustel põhineva ühenduse usaldusväärsuse oluline tingimus;

17. väljendab heameelt komisjoni võetud kohustuse üle tugevdada meedia vastupanuvõimet kogu ELis, sealhulgas sõltumatu, kohaliku ja avalik-õigusliku meedia suurema rahastamise ja sihipärase toetamise kaudu; rõhutab, et selline toetus on oluline, et vältida demokraatia taandarengut ja kaitsta teadlikku kodanikuosalust;

18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Leedu Seimile, Leedu Vabariigi presidendile ja valitsusele ning Euroopa Nõukogule.